

УДК 340.12:342.7

DOI <https://doi.org/10.32840/pdu.2020.1-1.40>

Є. А. Кобрусєва

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного і кримінального права
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

СТРУКТУРА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА МИРНІ ЗІБРАННЯ В УКРАЇНІ

У демократичному суспільстві, що розвивається, яке відкрите для змін, свободи, якими користується певна соціальна група або переважна більшість населення, важлива роль відводиться ставленню законодавця до мирних зібрань у контексті забезпечення громадського порядку. Широкий спектр політичних причин або переконань може викликати громадський протест, який, у свою чергу, може приймати різні форми публічних зборів.

Ми фокусуємо наше дослідження на адміністративно правовому забезпеченню права на мирні зібрання у контексті міжнародних стандартів та зарубіжного досвіду. З акцентовано увагу, що реалії українського суспільства, пробуджують високу активність та прагнення громадян до вирішення проблем держави які стосуються їх загальних інтересів безпосередньо з використанням права на мирні зібрання. Незважаючи на всю важливість дотримання політичних прав громадян в державі, та положення про свободу зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій що зазначені в Конституції України й дотепер належним чином не конкретизовані в поточному законодавстві, нерідко обмежуються, а то і просто порушуються.

Розглядаючи особливості механізму забезпечення права на мирні зібрання, автором було сформульовано, що в деяких випадках за певних обставин має місце заборона на реалізацію права з приводу свободи мирних зібрань, так як неправильне сприйняття громадянами реалій суспільних подій та наявність протистоянь між прихильниками певних політичних партій може привести до масових заворушень, порушення громадського спокою, загрози життю та здоров'ю населення, що в свою чергу ускладнить роботу правоохоронним органам з охорони публічного порядку під час проведення масових заходів у містах чи інших населених пунктах.

Ключові слова: мирні зібрання, міжнародні стандарти, суб'єкти забезпечення права на мирні зібрання, структура механізму забезпечення права на мирні зібрання.

Актуальність.

Право громадян на мирні зібрання є одним з основних конституційних гарантій їх самовираження, висловлення своїх думок, можливістю відстоювати свої соціальні, економічні та політичні права і прямою конституційною нормою яка гарантується державою та закріплена в статті 39 Конституції України, відповідно до якої громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. В той же час, слід зазначити, що попри підвищення рівня активності грома-

дян в реалізації права на мирні зібрання, що є проявом становлення демократії в нашій країні, вітчизняне законодавство лише частково регламентує порядок реалізації права на мирні зібрання, і базується на застарілій нормативній базі, наразі відсутній закон, який регламентував порядок реалізації права громадян на мирні зібрання. Попри це для країн з усталеними демократичними традиціями звичайною практикою є визначення міри свободи мирних зібрань у кожному конкретному випадку через залучення механізмів правосуддя. Але, в Україні на теперішній час спостерігається стійка тенденція не готовності судової системи до оперативного та неупередженого винесення рішень по спорам щодо обмеження права на свободу

мирних зібрань, у результаті чого громадяни все частіше звертаються за захистом до Європейського Суду з прав людини. Тому автором акцентується увага, на важливості нормативно-правового врегулювання права на мирні зібрання, оскільки це питання стало традиційним протягом усього періоду незалежності.

Метою статті є дослідження особливостей механізму адміністративно-правового забезпечення права на мирні зібрання.

Постановка проблеми.

Україна виділяється на фоні Східної Європи, як глобальними чисельними акціями протестів, які призводять до змін влади в країні, так і регіональними акціями зібрань, які впливають на соціально – політичну та економічну ситуацію в країні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тому нами зосереджується увага на гострих та актуальних питаннях предмету адміністративно – правового регулювання права на мирні зібрання, що неодноразово привертають увагу науковців, серед яких: М.О. Баймуратов, В.В. Букач, О.В. Васьковська, Т.І. Гудзь, М.М. Денісова, О.С. Денісова, О.Ю. Дрозд, В.В. Заросило, О.В. Колісник, А.Т. Комзюк, Р.О. Куйбіда, М.І. Логвиненко, С.М. Міщенко, О.Б., та інші. Однак, варто зауважити, що питання розуміння предмету адміністративно-правового регулювання, як сфери застосування адміністративно-правового механізму, і надалі залишається в правовій науці дискусійним.

Проблема дотримання свободи зібрань набула в Україні особливої актуальності через численні акції протесту, які вже неодноразово відбувалися в Україні. Дотепер правове забезпечення права на мирні зібрання продовжує розвиватися неоднорідно і нерідко залежить від соціально-політичної ситуації в країні.

Механізм адміністративно-правового регулювання забезпечення права на мирні зібрання доцільно розглядати як сукупність адміністративно-правових засобів чи методів, які організовані, відповідно до свого нормативного закріплення та справляють вплив на суспільні відносини відповідно до цілей, завдань та функцій правового інституту забезпечення права на мирні зібрання.

Новітні уявлення щодо предмету адміністративно-правового механізму виявляються панівними в теорії адміністративного права підходами до розуміння предмета адміністративно-правового регулювання, що містить у своїй основі управлінську складову. Оскільки, до предмету адміністративного права відносять:

- суспільні відносини, що виникають у сфері діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, здійснення публічного управління на всіх його ієрархічних рівнях;

- сфера організації внутрішньої структури органів публічної адміністрації та пов'язані із цим правовідносини у сфері захисту права на мирні зібрання;

- правовідносини щодо розгляду справ про адміністративні правопорушення щодо порушення порядку проведення мирних зібрань чи обмеженні у забезпеченні права на мирні зібрання;

- правовідносини пов'язані з діяльністю виконавчих органів місцевого самоврядування щодо виконання ними делегованих їм повноважень у сфері захисту прав на мирні зібрання.

Загалом, з міст адміністративно-правового регулювання відносин у сфері захисту прав громадян на мирні зібрання, розкривається через його механізм, який є поняттям, похідним від механізму правового регулювання, що здійснюється на нормах, закріплених у законі чи підзаконних адміністративно-правових актах що прямо не встановлюють адміністративно – правові відносини у сфері мирних зібрань, а опосередковано регулюють порядок забезпечення та захисту права на мирні зібрання. Оскільки норми які регулюють досліджуємо сферу розпорочені в різних нормативно – правових документах.

Але саме на законодавчому рівні поняття механізму адміністративно-правового регулювання не визначено. До того ж, первинним для цього поняття є термін «механізм правового регулювання» [1, 13].

Вартою уваги є твердження А Й. Присяжнюка, що явища, походження яких пов'язані з державою та які відіграють роль засобів здійснення управління певними сферами державного або суспільного життя, реалізуються через правові

механізми за допомогою дій органів влади. У зазначеній ситуації доцільно наголосити, що втілення державної влади в діяльність органів держави відбувається через функціонування державно-владного механізму. Частиною останнього є адміністративно-правовий механізм. І тому, враховуючи дію принципу верховенства права, цілком доречно вести мову про те, що визначення структури адміністративно-правового механізму пов'язується зі встановленням структури механізму правового регулювання. Щодо нього, науковцями зазначалося, що механізм правового регулювання представляє собою узяті в єдності систему правових засобів, за допомогою яких забезпечується результативний правовий вплив на суспільні відносини, а до його складу ним включено норми права, юридичні факти і акти застосування права, правовідносини, акти реалізації прав і обов'язків [2, 6-7].

Досліджуючи правову природу механізму адміністративно-правового регулювання Т. П. Родік зазначає, що поняття «механізм правового регулювання» теоретики держави та права розкривають, як взяті в єдності систему правових засобів, способів і форм, за допомогою яких нормативність права переводиться в упорядкованість суспільних відносин, задовольняються інтереси суб'єктів права встановлюється і забезпечується правопорядок («належне» у праві стає «сущим»»). Деяко іншим визначенням механізму правового регулювання, вартим уваги, на думку науковця є наступне, – сукупність правових засобів, з допомогою яких поведінка суб'єктів суспільних відносин приводиться у відповідність до приписів, що містяться у нормах права. Механізм правового регулювання вимагає: норми права; акти реалізації права; індивідуальні вимоги, направлені на казуальну регламентацію суспільних відносин; акти державних органів, направлені на примусову реалізацію юридичних суспільних обов'язків у випадку невиконання об'єктом державного управління умов і норм права, актів казуальної регламентації або індивідуальних вимог – у забезпеченні їх виконання; правовідносини, пов'язані з реалізацією перелічених елементів

механізму правового регулювання суб'єктом державного управління [3, 12-15].

Під правовим регулюванням доцільно розуміти форму реалізації функцій держави, як особливого органу управління загальними справами суспільства, а також його складових частин. Характерною рисою правового регулювання є те, що йому притаманний державно-владний характер, тобто санкціонується та здійснюється державою. Проблемність визначення терміну «правове регулювання» пояснюється складністю та історичною динамікою змісту даного правового явища, що призвело до того, що у юридичній літературі не склалося єдиного підходу до визначення даного поняття [4, 23].

Як справедливо зауважує К. П. Жидченко, адміністративному праву належить особлива роль у механізмі правового регулювання – воно виступає необхідним і важливим інструментом управління соціальними процесами в суспільстві. Інакше кажучи, адміністративне право – це управлінське право, яке відрізняється від інших галузей права специфікою предмета, методу регулювання та структурними особливостями [5, 16].

Варто зауважити, що у науковій літературі, присвяченій питанню дослідження адміністративно-правового механізму взаємовідносин громадян та органів виконавчої влади, акцентується увага на необхідність перегляду розуміння предмета адміністративно-правового регулювання в частині забезпечення належного рівня взаємовідносин між кожною конкретною особою і державою, в особі її органів та посадових осіб. Разом з тим, акцент при адміністративно-правовому регулюванні суспільних відносин робиться сьогодні на встановлення саме такого адміністративно-правового регулювання, при якому з максимальною ефективністю були б дотримані права та законні інтереси кожного громадянина у сфері забезпечення права на мирні зібрання.

Ефективність адміністративно-правового регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері забезпечення права на мирні зібрання, залежить не тільки від особливостей виникаючих відносин і вибору юридичних засобів впливу на них, а й від

оптимального і успішного використання всієї сукупності елементів механізму адміністративно-правового регулювання. Не викликає зауважень твердження, що дані елементи в повній мірі розкривають особливості самого механізму.

Досліджуючи адміністративно-правовий механізм забезпечення прав і свобод людини в діяльності Національної поліції А. М. Олейко та М. В. Співак зазначають, що адміністративно-правовий механізм забезпечення прав і свобод громадян являє собою спосіб організації відповідної поліцейської діяльності, а також наділення уповноважених представників правоохоронного органу необхідним обсягом прав і обов'язків. Відповідно, адміністративно-правове забезпечення прав громадян діяльності органів Національної поліції повинно розумітися, як здійснюване державою впорядкування за допомогою адміністративно-правових норм у сукупності із адміністративно-правовими засобами суспільних відносин з метою юридичного закріплення, охорони, реалізації і розвитку права громадян. Адміністративно-правове забезпечення прав громадян знаходить своє практичне значення у функціонуванні адміністративно-правового механізму забезпечення прав і свобод громадян [6, 8].

М. І. Пришляк слушно відзначає, що кожен механізм являє собою високоорганізовану систему, а будь-яка система має свою структуру. Система характеризується єдністю елементів, що перебувають у певних зв'язках і відносинах між собою, характеризують сутність об'єкта як ціле і відносно незалежне зовні явище. А структуру розглядають як визначений склад компонентів (елементів) об'єкта. Тому є всі підстави вказати на те, що лише ті з елементів, які за своєю спрямованістю та значенням здатні виконувати роль засобів впливу на певний об'єкт із метою забезпечення належного етапу його існування, варто включати до складу адміністративно-правового механізму забезпечення. Так, структуру механізму забезпечення прав і свобод громадянина становлять правові принципи, норми (юридичні гарантії), а також умови і вимоги щодо діяльності органів державної влади та їх посадових осіб. Поняття

механізму правового забезпечення обумовлено специфікою таких елементів, як сфера реалізації, зміст норм, засоби, способи, об'єкт, коло суб'єктів здійснюваного процесу упорядкування [7, 9-12].

Отримання бажаного позитивного ефекту, як результату адміністративно-правового регулювання суспільних відносин у сфері забезпечення права на мирні зібрання можливе за умови використання відповідного адміністративно-правового механізму.

Варто зауважити, що сучасний механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин змінив свої цільові установки, що є істотною особливістю його теперішнього вигляду. На передній план висуваються права та свободи громадянина і людини, а не інтереси держави, як у минулі часи. Дана обставина має місце у всіх сферах життя суспільства.

О. В. Негодченко розглядав під механізмом організаційно-правового забезпечення прав і свобод людини: систему взаємопов'язаних елементів – правових засобів, організаційних форм та методів діяльності відповідних державних органів, спрямовану на створення необхідних умов для реалізації прав і свобод людини, їх безпосередню охорону та захист [8].

С. В. Діденко вивчаючи питання пов'язані з адміністративно-правовим механізмом, в контексті адміністративно-правового забезпечення обігу та застосування зброї, наводить конкретну структуру такого механізму та виділяє наступні елементи: а) норми адміністративного права; б) відповідні акти застосування права та такі, що визначають діяльність уповноважених посадових осіб у даній сфері; в) засади функціонування сфери обігу та застосування зброї; г) адміністративно-правові відносини; ґ) адміністративно-правові режими обігу зброї; д) адміністративно-правовий статус суб'єктів реалізації такого механізму; е) відповідні адміністративні процедури у сфері обігу та застосування зброї; є) деталізацію, тлумачення, роз'яснення адміністративно-правових нормативних приписів [9, 6-10].

Досліджуючи питання елементів механізму адміністративно-правового регулювання О. І. Остапенко визначає такі:

1) норми адміністративного права; 2) акти тлумачення норм адміністративного права; 3) акти застосування норм адміністративного права; 4) адміністративно-правові відносини, що виникають, реалізуються та припиняються під час застосування норм адміністративного права; 5) державно-владні повноваження суб'єктів адміністративно-правового регулювання. Також, він відзначає, що наведений перелік елементів як складових частин механізму адміністративно-правового регулювання не є остаточним. Тому може змінюватися, доповнюватися залежно від напрямів наукових досліджень і проблем, що вирішуються дослідниками [10, 142].

В той же час, вчений-адміністративіст С. І. Корсун, досліджуючи проблематику функціонування механізму адміністративно-правового регулювання, визначає в ньому елементи такого механізму та його функціональні складові частини. До елементів належать норми права, акти реалізації норм права, правові. До функціональних складових частин механізму адміністративно-правового регулювання належать юридичні факти, правова свідомість і правова культура, законність, акти тлумачення норм права, акти застосування норм права [11, 116-118].

О. А. Моргунов зазначає, що органічними складовими механізму адміністративно-правового регулювання є такі, що визначають суть самого явища механізму адміністративно-правового регулювання, тобто без яких не може відбуватися сам механізм. Функціональними складовими частинами механізму адміністративно-правового регулювання позначено ті, що значною мірою впливають на механізм адміністративно-правового регулювання, але не є обов'язковими його елементами. З огляду на зазначене розуміння поняття та змісту блоків механізму адміністративно-правового регулювання вирішення питання місця серед складових блоків такого елемента як стадії стикається з необхідністю усвідомлення, що відповідна характеристика має провідне значення для адміністративно-правового регулювання, але його механізм з точки зору структури не описує, являючи динамічну характеристику [12, 247].

А. М. Детюк досліджуючи питання поняття та структури механізму адміністративно-правового регулювання державного замовлення у сфері освіти доходить висновку, що сам механізм адміністративно-правового регулювання вже є функціональною частиною такого регулювання (що збігається з думкою переважаючої більшості вчених). Доцільним є виокремлення обов'язкових й допоміжних елементів замість органічних й функціональних. До першої групи елементів відносимо: а) норми адміністративного права; б) юридичні факти (фактичний склад, фактична система); в) адміністративно-правові відносини; г) акти реалізації норм адміністративного права. Саме такий набір правових засобів в їх поєднанні є мінімально достатнім і необхідним для функціонування механізму адміністративно-правового регулювання. За допомогою механізму адміністративно-правового регулювання набуває динаміки, відбувається фактичний позитивний правовий вплив на поведінку та діяльність суб'єктів адміністративного права через скерування їх у визначеному таким правовим регулюванням напрямку задля досягнення головної мети. До другої групи (допоміжних) правових засобів у даному механізмі доцільно відносити елементи, що перебувають у «стані очікування» своєї активації, коли досягнення головної мети адміністративно-правового регулювання не може бути забезпечене набором обов'язкових елементів позитивного правового впливу. Такими елементами є: а) спеціальний адміністративно-правовий режим; б) акти тлумачення норм адміністративного права [13, 189-192].

Таким чином, сучасне розуміння адміністративного права в нинішній політико-правовій парадигмі повинно враховувати обставини, що право в цілому та окремі його інститути, в тому числі інститут адміністративного права, не мають ніякої іншої вищої мети, окрім як забезпечення дотримання інтересів кожної окремої людини та громадянина, а також суспільства в цілому; сприяння захисту прав людини, зокрема права на мирні зібрання.

Структуру адміністративно-правового механізму регулювання права на мирні

зібрання складають норми адміністративного права України та ряду інших галузей права, що регулюють інститут прав та свобод людини, правовідносини, що складаються в процесі реалізації громадянами свого права збиратися мирно та реалізація закріплених правових норм в рамках суспільних відносин, обумовлених процедурою нагляду за законністю проведення зібрання, де особливу роль відіграє правозастосовна практика, результатом якої, вбачається доцільним, має стати прийняття акту застосування права.

Можна визначити характерні ознаки адміністративно-правового механізму у сфері захисту права на мирні зібрання.

1. Адміністративно-правове регулювання у сфері захисту права громадян на мирні зібрання варто розглядати як невіддільну частину ширшого за своїм змістом державного управління, проте бували випадки ототожнення цих двох понять. Саме тому можливо сформулювати більш розширене розуміння предмету адміністративного права як суспільних відносин, що виникають та функціонують в процесі виконавчої та розпорядчої діяльності всіх органів державної влади, а не лише органів державного управління.

2. У ряді джерел, предмет адміністративно-правового регулювання розуміється через характеристику його застосування в конкретних галузях, зокрема в сфері адміністративно-політичної діяльності, галузях економіки, культури тощо. Дане розуміння правової природи адміністративно-правового механізму все частіше віддзеркалюється у сучасній правовій літературі.

3. За допомогою адміністративно-правового регулювання свою діяльність провадить переважна більшість органів, уповноважених на здійснення державного управління. Серед недоліків адміністративно-правового регулювання, варто визначити усталений залишковий принцип, за яким органи державної влади, у своїй діяльності, забезпечують реалізацію прав та свобод людини, чільне місце серед яких посідає право на мирні зібрання. Рядом дослідників наголошувалось, що такі суспільні відносини, як вза-

ємодія органів державної влади та фізичних осіб – громадянами, розглядається в останню чергу, під час аналізу структури адміністративно-правового регулювання.

Ключової значимості набуває оптимальне формування цілей та завдань адміністративно-правового регулювання, вибір належних правових засобів та способів такого регулювання, вдосконалення правотворчості та правозастосовної практики в досліджуваному питанні. Крім того, важливо враховувати такі вагомні обставини здійснення адміністративно-правового регулювання, як належне формування та постійне вдосконалення рівня правосвідомості громадян, які є суб'єктом права на мирні зібрання та правової культури суспільства загалом. А також, безсумнівно важливим є тлумачення норм права, що являє собою правильне, точне, однакове розуміння та застосування закону, суть якого законодавець втілює у написаній формі.

Висновки і пропозиції. На підґрунті загальнотеоретичних положень та уявленні про механізм адміністративно-правового регулювання та зважаючи на характерні особливості досліджуваного питання, ми хочемо визначити елементи механізму адміністративно-правового регулювання у сфері забезпечення права на мирні зібрання.

У той же час зауважуємо, що досліджуваному механізму у сфері забезпечення та захисту прав громадян на мирні зібрання притаманна певна специфіка, котра обумовлена джерелами адміністративно-правового регулювання у зв'язку з відсутністю профільного Закону; специфічною правозастосовною практикою, за якою ряд нормативно – правових актів визначають порядок проведення мирних зібрань, відповідальності як організаторів так і посадових осіб у разі порушення процедури забезпечення та захисту прав громадян на мирні зібрання ; особливостями регулювання сфери виникнення, розвитку і припинення суспільних відносин, які здійснюються з міжнародних стандартів у сфері прав людини; специфікою вирішуваних завдань і функцій органів публічної влади в досліджуваній сфері забезпечення права на мирні зібрання в Україні.

Список використаної літератури:

1. Розгон О. Г. Механізм адміністративно-правового регулювання малої приватизації в Україні: поняття, ознаки та зміст. *Форум Права*, 54(1). 60–68.
2. Присяжнюк А. Й. Адміністративно-правовий механізм забезпечення економічної безпеки держави. *Форум права*. 2011. № 1. С. 808–813.
3. Родік Т. П. Поняття адміністративно-правового механізму державного регулювання діяльності дендрологічних парків України. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. Серія : Право та державне управління*. 2013. № 1. С. 131–136.
4. Ярошенко А. С. Насінництво як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Право*. 2014. Вип. 26. С. 202–204.
5. Жидченко К. П. Сутність механізму адміністративно-правового регулювання реалізації військовослужбовцями права на виплату одноразової грошової допомоги. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2016. № 3. С. 67–72.
6. Олейко А. М., Співак М. В. Адміністративно-правовий механізм забезпечення прав і свобод людини в діяльності національної поліції. Адміністративно-правове забезпечення діяльності МВС України, НП України та інших суб'єктів публічної адміністрації: Матеріали XIV науково-практичного семінару. 153–159
7. Пришляк М. І. Механізм адміністративно-правового забезпечення медичного обстеження наречених в Україні: поняття та загальний аналіз складових елементів. *Держава та регіони. Сер. Право*. 2017. Вип. 3. С. 46–52.
8. Негодченко О.В. Забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ: організаційно-правові засади : автореф. дис... д-ра юрид. наук : 12.00.07 Нац. ун-т внутр. справ. Х., 2004. 36 с.
9. Діденко С. В. Поняття та елементи механізму адміністративно-правового забезпечення обігу та застосування зброї в Україні. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2015. Т. 16. С. 463–469.
10. Остапенко О. І. Наукові уявлення про механізм адміністративно-правового регулювання. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2010. № 2. С. 142–149.
11. Корсун С. І. Механізм адміністративно-правового регулювання запобігання фінансуванню тероризму. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. Одеса: МГУ, 2010. С. 116–118.
12. Моргунов О. А. Поняття та механізм адміністративно-правового регулювання публічного адміністрування сфер фізичної культури і спорту. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 3. С. 274–277.
13. Детюк А. М. Поняття та структура механізму адміністративно-правового регулювання державного замовлення у сфері освіти. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 5. С. 189–192.

Kobrusieva Ye. Structure of the administrative and legal mechanism to ensure the right to peaceful assembly in Ukraine

In a developing democratic society that is open to change, the freedoms enjoyed by a particular social group or the vast majority of the population play an important role in the legislator's attitude to peaceful assembly in the context of public order. A wide range of political reasons or beliefs can provoke public protest, which in turn can take various forms of public assembly. We focus our research on the administrative and legal provision of the right to peaceful assembly in the context of international standards and foreign experience. It is emphasized that the realities of Ukrainian society arouse high activity and desire of citizens to solve the problems of the state that affect their common interests directly with the use of the right to peaceful assembly.

Despite the importance of respecting the political rights of citizens in the country, and the provisions on freedom of assembly, rallies, street marches and demonstrations, which are enshrined in the Constitution of Ukraine and not yet properly specified in current legislation, are often limited or even violated. The author pays attention to the study of court decisions under Art. 185-1 of the Code of Administrative Offenses in cases of violation of the right of citizens to peaceful assembly, and the application of the case law of the European Court of Human Rights, when considering cases as a source of law.

From the analyzed decisions the author formulated that in some cases in certain circumstances there is a ban on the exercise of the right to freedom of peaceful assembly,

as incorrect perception of the realities of social events and the existence of confrontations between supporters of certain political parties can lead to riots. peace, threats to life and health of the population, which in turn will complicate the work of law enforcement agencies to protect public order during mass events in cities or other settlements.

Key words: *peaceful assemblies, international standards, subjects of ensuring the right to peaceful assembly, civil society.*